

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/91/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618010563
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:5618010563.5

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Mariána Dunčka a JUDr. Michala Eliaša v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., trvale bytom C. D., E., F. G. XXX/XX, pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 23. mája 2024 odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/122/2018 zo dňa 02.06.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/122/2018 zo dňa 16.09.2020 bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 9.2.2017 žiadal telefonicky od H. I., (nar. XX.X.XXXX), bytom C. J. K. XXX, pod hrozbou, že ho "rozjebe," aby okamžite priniesol podpísanú a overenú zmluvu o pôžičke zo dňa 23.11.2016, ktorú H. I. z obavy o svoj život a zdravie podpísal a podpis dal overiť na Obecnom úrade Liptovský Ondrej toho istého dňa, kedy mu ju i odovzdal.

Za tento trestný čin bol obžalovaný A. B. odsúdený podľa § 172 ods. 1, § 38 ods. 2 (§ 37 písm. m), § 38 ods. 5, § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti uvedenému rozsudku podal obžalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie.

Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Ndt/3/2022 zo dňa 28.02.2022 bola trestná vec odňatá Krajskému súdu Žilina ako súdu príslušnému na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného a prikázaná Krajskému súdu v Trenčíne.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací následne rozhodol na podklade podaného odvolania obžalovaného uznesením sp. zn. 2To/38/2022 zo dňa 7.3.2023, ktorým zrušil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/122/2018 zo dňa 16.09.2020.

Následne bol obžalovaný A. B. rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/122/2018 zo dňa 02.06.2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš sp. zn. 1 Pv 322/18/5505 zo dňa 12.12.2018, ktorá bola na neho podaná dňa 17.12.2018 pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Vyššie uvedený rozsudok súdu prvého stupňa nenadobudol právoplatnosť, pretože ho v zákonnej lehote odvolaním napadol prokurátor v neprospech obžalovaného, ktoré zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po jeho vyhlásení. V písomných dôvodoch bol toho názoru, že vykonané dôkazy dostatočným spôsobom preukazujú vinu obžalovaného zo skutku, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba. Uviedol, že obžalovaný je usvedčovaný predovšetkým výpoveďou svedka a poškodeného H. I., ktorá je v podstatných bodoch jasná, logická, zrozumiteľná a vierohodná, a je tiež podporená relevantnými nepriamymi dôkazmi. Podľa neho nie je sporné, že sa obžalovaný a poškodený dňa 09.02.2017 stretli za účelom odovzdania podpísanej zmluvy, sporné medzi nimi bolo to, či sa obžalovaný prinesenia (a podpísania) zmluvy domáhal trestnoprávne relevantným spôsobom. Uviedol, že verziu poškodeného rozhodujúcim spôsobom podporuje výpoveď svedkyne C. v spojení s relevantnými listinnými dôkazmi (kópia osvedčovacej knihy, osvedčenie podpisu na zmluve o pôžičke). Týmito dôkazmi je podľa jeho názoru preukázané, že H. I. dal predmetnú zmluvu o pôžičke overiť až dňa 09.02.2017 a to podpisom zmluvy pred pracovníčkou obecného úradu a osvedčením podpisu. Ide tu o objektívne overiteľnú skutočnosť, ktorá zapadá do skutkového deja popisovaného poškodeným a zároveň ide o okolnosť, ktorá je podstatná z hľadiska priebehu samotného skutku. V tejto súvislosti uviedol, že táto preukázaná okolnosť je ďalej v zrejmom rozpore s tým, čo k nej vypovedali tak obžalovaný, ako aj svedkyňa B.. Poukázal na to, že priebeh skutku tak, ako je opísaný v obžalobe podporujú aj ďalšie vykonané dôkazy, či už výpoveď D. I., ale predovšetkým správy od obžalovaného, ktoré predložil poškodený pri podaní trestného oznámenia. Tieto síce nie sú podľa neho priamym dôkazom o súdenom skutku, preukazujú však vytváranie určitého tlaku zo strany obžalovaného na poškodeného a tým podporujú výpoveď poškodeného o tom, že ho obžalovaný dňa 09.02.2017 vydieral. Pri komplexnom hodnotení skutkového stavu nemožno podľa neho prehliadnúť ani to, že obžalovaný mal k svojmu konaniu aj motív, a to domnelú pôžičku poskytnutú poškodenému. K tomuto poukázal na to, že sám poškodený „de facto“ nespochybnil, že sa mali obžalovanému vrátiť prostriedky, ktoré investoval do firmy, nesúhlasil však s podmienkami ich vrátenia a ich jednostranným vyčíslením zo strany obžalovaného. Z vykonaného dokazovania podľa neho vyplynulo, že podnikanie bolo predčasne ukončené, a to na základe rozhodnutia obžalovaného, ktorý následne požadoval od poškodeného vrátenie sumy 42.000,- €, s ktorou poškodený nesúhlasil. Uviedol, že zmluva na 42.000,- € mala byť podľa obžalovaného a svedkyne B. v tom čase už dlhšie, dokonca niekoľko mesiacov podpísaná, zatiaľ čo túto v skutočnosti podpisoval poškodený až v deň skutku a teda je potrebné podľa neho uzavrieť, že sa tak stalo na základe výhražného telefonátu od obžalovaného, ktorý to od neho požadoval. Fiktívnosť celej zmluvy spočíva podľa jeho názoru v tom, že obžalovaný reálne poškodenému neposkytol peňažné prostriedky na jeho podnikanie, ale tieto vložil do svojej vlastnej firmy, v ktorej boli spoločníkmi obžalovaný a L. B., ktorí boli zároveň aj konateľmi. Poukázal na to, že poškodený nemal v tejto firme žiadne oficiálne postavenie, teda peniaze vložené do firmy neboli jeho, ale stále zostali v majetkovej sfére obžalovaného. Ďalej poukázal na vyslovený právny názor odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení zo dňa 07.03.2023, že realnosť poskytnutia pôžičky by bola v prípade preukázania nepochybne okolnosťou, ktorá by svedčila v prospech obžalovaného (spochybnila by výpoveď poškodeného), avšak konštatoval, že toto preukázané nebolo ani v doplnenom konaní. Podľa jeho názoru obhajoba predložila dôkazy o tom, že poškodený vložil 20.000,- € na účet spoločnosti a následne vybral z účtu spoločnosti sumu 6.550,- €. K tomu uviedol, že tieto dôkazy nemôžu preukazovať, že obžalovaný mu poskytol akúkoľvek pôžičku, a už vôbec nie poskytnutie pôžičky vo výške 42.000,- €. To, že poškodený vložil peniaze od obžalovaného (ktorých prijatie ani sám nepoprel) na účet firmy obžalovaného, podľa neho nemôže preukazovať poskytnutie pôžičky poškodenému. Naopak, z okolností prípadu je podľa neho zjavné, že šlo o vklad obžalovaného ako fyzickej osoby do podnikania právnickej osoby J&T original s.r.o. Zároveň uviedol, že obhajoba záver o fiktívnosti pôžičky, ku ktorému dospel už súd prvého stupňa v pôvodnom odsudzujúcom rozsudku nijako relevantne nespochybnila, hoci je to práve obžalovaný, kto má ako konateľ a spoločník tejto firmy k dispozícii všetky dostupné doklady. V ďalšej časti poukázal na to, že prokuratúra v tomto smere zabezpečila ako dôkaz daňové priznanie spoločnosti J&T original s.r.o. za obdobie od 30.03.2016 až 31.12.2016, teda obdobie, v ktorom je datovaná sporná zmluva o pôžičke a za ktoré obdobie malo dôjsť k vzniku dlhu vo výške 42.000,- €, z ktorého podľa neho vyplýva záporný výsledok hospodárenia vo výške iba 4.971,58 € a náklady na hospodársku a finančnú činnosť vo výške 5.514,18 €. Ďalej bola zabezpečená správa z VÚB banky a výpis z účtu spoločnosti J&T original s.r.o. za obdobie od 18.08.2016 do 28.02.2017 (tento dôkaz nebolo možné zabezpečiť pred rozhodnutím súdu prvého stupňa vzhľadom na krátkosť času). Vzhľadom na vydanie oslobodzujúceho rozsudku následne doručenie správy z banky (žiadaná bola ešte pred hlavným pojednávaním) predložil uvedené ako dôkaz v rámci odvolacieho konania, pričom konštatoval, že ani z takto zabezpečených dôkazov nevyplýva akýmkoľvek spôsobom poskytnutie pôžičky obžalovaným poškodenému. Naopak z listinných dôkazov je podľa neho

zrejme, že pri zriadení účtu dňa 12.08.2016 museli byť prítomný tak obžalovaný ako aj poškodený a pri tejto príležitosti došlo zároveň aj k pôvodnému vkladu sumy 20.000,- € priamo na účet firmy. Uviedol, že poškodený mal k účtu v tom čase zriadené dispozičné oprávnenie, avšak ani súhrn vykonaných transakcií neodôvodňuje vyžadovanie dlhu vo výške 42.000,- € zo strany obžalovaného, a to či už ako pôžičky alebo ako dlhu, ktorý mal byť podpísaním zmluvy o pôžičke „uznaný.“ Dôkazy vykonané tak v rámci pôvodného ako aj doplneného konania pred súdom prvého stupňa, tak podľa jeho názoru nepochybne vylučujú poskytnutie pôžičky zo strany obžalovaného osobe poškodeného, ktorú obžalovaný jednostranne vyčíslil na sumu 42.000,- €. Považoval za preukázané, že akékoľvek prostriedky poskytnuté obžalovaným predstavovali len vklad do jeho vlastného podnikania a je potom bez významu, že sa na tomto osobne podieľal s poškodeným, resp. že sa podnikat' malo začať na jeho podnet. Akékoľvek úvahy o reálnosti pôžičky sú tak podľa jeho názoru jednoznačne vyvrátené. Uviedol, že aby sa uvažovalo o tom, že poškodený mohol použiť firemné peniaze na súkromné účely prostredníctvom zverenej kary, takéto transakcie by zďaleka nedosahovali sumu 42.000,- €. V nadväznosti na uvedené bolo podľa neho potrebné pri rešpektovaní názoru odvolacieho súdu dospieť k záveru o tom, že vykonané dôkazy vytvárajú logicky ničím nenaručenú a uzatvorenú sústavu vzájomne sa dopĺňajúcich dôkazov, ktoré spoľahlivo dokazujú, že sa skutok, ktorý je predmetom obžaloby, stal. Napokon považoval potrebné vyjadriť sa k časovému odstupu skutku od podania trestného oznámenia. Táto okolnosť sama o sebe podľa neho nijako neznižuje dôveryhodnosť výpovede poškodeného. Predmetom skutku bol krátky telefonický hovor, u ktorého vzhľadom na jeho obsah a charakter nepochyboval o tom, že si ho adresát bude dlhšie pamätať. V tejto súvislosti ďalej uviedol, že poškodený následne vec neriešil cez políciu, čo je podľa neho pochopiteľné, keďže v tom čase ešte býval s dcérou obžalovaného a myslel si, že sa veci dajú do poriadku. Podotkol, že podaniu trestného oznámenia bezprostredne predchádzalo zasielanie výhražných správ zo strany obžalovaného a preto je podľa neho pochopiteľné, že sa poškodený rozhodol celú vec dodatočne riešiť cestou polície. Pokiaľ ide o spochybňovanie výpovede poškodeného zo strany obhajoby na poslednom hlavnom pojednávaní, k tomu uviedol, že o skutku a s ním bezprostredne súvisiacich skutočnostiach vypovedal poškodený už od podania trestného oznámenia v podstatných okolnostiach konzistentne a bez zásadných logických rozporov, na svojej výpovedi zotrval aj pri vykonaných konfrontáciách, naopak výpovede obžalovaného aj svedkyne B. ohľadom času a miesta podpisu zmluvy sa nezhodujú s ostatnými dôkazmi, obžalovaný nevysvetlil ani nepoprel zasielanie výhražných správ poškodenému, svedkyňa B. uviedla, že má doma podpísanú zmluvu na 37.000,- €, ktorá však napriek tomu nebola doposiaľ do spisu predložená. Navyše pokiaľ poškodený prvotne vôbec nespomínal zmluvu o pôžičke na 42.000,- €, toto podľa neho zapadá do celkového kontextu jeho výpovede, keď uvádzal, že o tom, že bola podpísaná zmluva na 42.000,- € sa dozvedel až dodatočne. Záverom uviedol, že ostatné dôkazy a tvrdenia produkované obhajobou nemajú so skutkom priamy súvis a preto nie je možné na ich základe urobiť si záver vo vzťahu ku skutku, ktorý je predmetom obžaloby. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný sa k odvolaniu prokurátora vyjadril písomne prostredníctvom svojho obhajcu s tým, že odvolanie je nedôvodné a neopodstatnené. Napadnutý rozsudok je podľa neho vydaný na podklade správneho postupu konania, úplne a správne zisteného skutkového stavu veci a na základe správneho právneho posúdenia zhromaždených dôkazov. Uviedol, že prokuratúra v danej veci neuniesla dôkazné bremeno, ktoré ju v trestnom konaní ťaží. V danej veci podľa neho neboli predložené žiadne dôkazy, ktoré by umožňovali prijať záver o spáchaní akéhokoľvek trestného činu zo strany obžalovaného. Rozhodnutie o oslobodení jeho osoby spod obžaloby je spravodlivé a v tomto smere sa plne stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozsudku. Vo vzťahu k podanému odvolaniu poukázal na jeho zjavnú bezobsažnosť. Uviedol, že v odvolaní nie je uvedený ani jeden zákonom opodstatnený argument, prečo by sa súd prvého stupňa mal odkloniť od záverov odvolacieho súdu, pričom odvolanie v podstate nereaguje na to, čo bolo vlastnou podstatou napadnutého rozsudku. Podané odvolanie je podľa neho zjavne formalistické a doslova alibistické. Uviedol, že v danej veci nešlo o fiktívny dlh poškodeného, čoho jasným dôkazom je jeho vlastnou rukou vykonaný súpis jeho dlhu v rozsahu 35.340,- €. Tento súpis však opomína podľa neho to, že poškodený následne za prostriedky spoločnosti kúpil snubný prsteň L. B., používal firemnú kartu na osobné náklady a predal motorové vozidlo, ktoré mu bolo zverené na firemné účely a ktorého nákup financoval on ako obžalovaný. Podané odvolanie je podľa neho postavené na nekritickom postoji k osobe poškodeného. V tejto súvislosti ďalej uviedol, že celá obžaloba bola postavená na meniacich sa výpovediach poškodeného, ktorý o ničom nehovoril pravdu a každé jedno z jeho skutkových tvrdení týkajúcich sa osoby obžalovaného bolo jednoznačne vyvrátené takým spôsobom, že to dovoľuje prijať nespochybniteľný záver, že táto osoba nie je ani dôveryhodná a ani

hodnoverná a jeho slovo nemôže mať silnejšiu váhu ako slovo obžalovaného a slovo svedkov L. B. a D. D.. Poukázal na to, že poškodený na hlavnom pojednávaní nevedel zadefinovať ani len čas spáchania údajného skutku keď tvrdil, že skutok sa stal v roku 2018. Ďalej poukázal na to, že pri prvotnom podaní trestného oznámenie poškodený nespomenul žiadne vyhrážky, následne opisoval údajný fyzický útok na jeho osobu opakovane inak a spôsobom, ktorý následne on sám vo svojich výpovediach popieral. Uviedol, že výpoveď poškodeného, ktorý doslova klamal opakovane o osobe obžalovaného zjavne v účelovej snahe vykresliť ho ako nebezpečnú osobu, boli vyvrátené čestnými prehláseniami A. F., ale aj priamo úradnými záznamami polície, ktorá preverovala krivé obvinenia poškodeného voči nemu ako obžalovanému o tom, že by mal skrývať zbrane v priestoroch Čierneho orla, čo bolo jednoznačne vyvrátené. Taktiež bolo podľa neho preukázané, že poškodený má antagonistický vzťah k jeho osobe a jeho rodine, rozíšiel sa s jeho dcérou, pričom si chcel prisvojiť zálohu na nájomné za byt, ktorú zložila L. B. a podaním oznámenia v danej veci zjavne sleduje svoje vlastné ekonomické motívy. Ďalej uviedol, že pokiaľ prokurátor poukazuje na „SMS správy“ prítomné v súdnom spise, mal by vedieť, že súd je prísne viazaný obsahom obžaloby a môže rozhodovať len o skutku, ktorý tvorí predmet obžaloby, pričom súčasťou obžalobného skutku nie je zasielanie akýchkoľvek „SMS správ.“ Podľa jeho názoru je neprijateľné, aby v právnom štáte boli odsudzovaní ľudia len na základe toho, že niekto po viac ako ročnom odstupe po údajnom telefonáte interpretuje daný rozhovor tvrdiac, že jeho obsahom mala byť nejaká vyhrážka. Nie je objektívne v ľudských schopnostiach po tak dlhom čase presne interpretovať obsah rozhovoru. Navyše ak proti takémuto tvrdeniu stojí tvrdenie druhej z telefonujúcich osôb, ktorý tvrdený obsah hovoru popiera, potom bez existenciu podporných dôkazov – záznamu z hovoru, hlasitý odposluch počutý inou osobou a pod. (ktoré v danej veci úplne absentujú), nie je podľa neho možné prijať záver o tom, ktorá z daných osôb hovorí pravdu a ktorá klame, čo v trestnom práve musí viesť k povinnosti uplatnenia zásady „in dubio pro reo,“ pričom nie je žiadny dôvod výpoveď obžalovaného hodnotiť ako dôkaz nižšej právnej sily ako výpoveď poškodeného. Vzhľadom k uvedenému navrhol, aby krajský súd odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu v konečnom návrhu poukázal na písomné odôvodnenie odvolania prokurátora okresnej prokuratúry a keďže sa s ním v celom rozsahu stotožnil, navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu v konečnom návrhu poukázal na vyjadrenie obžalovaného k odvolaniu prokurátora a vzhľadom na tam uvedené dôvody navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť ako nedôvodné.

Obžalovaný nebol prítomný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu napriek riadne a včas doručenému upovedomeniu. Svoju neprítomnosť na verejnom zasadnutí však písomne ospravedlnil a zároveň požiadal o vykonanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti.

Splnomocnený zástupca poškodeného taktiež nebol prítomný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu napriek riadne a včas doručenému upovedomeniu. Svoju neprítomnosť na verejnom zasadnutí však ospravedlnil prostredníctvom e-mailu.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania prokurátora podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na verejnom zasadnutí dňa 23. mája 2024, na podklade podaného odvolania prokurátora v neprospech obžalovaného, ktoré bolo podané oprávnenou osobou, včas a na správnom mieste, a ktoré mu spolu so spisom bolo predložené dňa 25. septembra 2023, preskúmal podľa § 317 odsek 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku o oslobodení obžalovaného spod obžaloby (o vine), ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že podané odvolanie prokurátora nie je dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Súd prvého stupňa v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu – § 2 ods. 7 Tr. por., práva na obhajobu – § 2 ods. 9 Tr. por., voľného hodnotenia dôkazov – § 2 ods. 12 Tr. por., i rovnosti strán (kontradiktórnosti) – § 2 ods. 14 Tr. por. Odvolací súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými

ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú. V konečnom dôsledku odvolací súd konštatuje, že v dôvodoch odvolania prokurátora nie je ani namietaná existencia takýchto procesných chýb konania, predchádzajúcich výroku napadnutého rozsudku.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa o oslobodení obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. por. pre skutok kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa skutok stal, je vzhľadom na vykonané dokazovanie správne a logické. Súd prvého stupňa nepochybil, keď v súlade so zásadou trestného konania „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“ uvedenou v § 2 ods. 4 Tr. por. vyhodnotil všetky potrebné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci jednotlivo i v ich súhrne tak, ako mu ukladajú ustanovenia § 2 ods. 10 a 12 Tr. por. a dospel ku správnym skutkovým zisteniam i právnym záverom.

Súd prvého stupňa v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. v odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne a presvedčivo vysvetlil, o ktoré skutočnosti oprel svoje závery o oslobodení obžalovaného spod obžaloby. Jeho rozhodnutie je založené na starostlivom vyhodnotení celého dokazovania a to spôsobom ako prikazuje ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. Súd prvého stupňa svoje skutkové zistenia správne oprel o výpovede obžalovaného, poškodeného H. I., svedkyne L. B., svedka D. I. zrealizované na hlavnom pojednávaní, výpovede svedkov D. D., M. C. a H. K. z prípravného konania, ktorých zápisnice boli na hlavnom pojednávaní prečítané a taktiež o vykonané konfrontácie zo dňa 06.11.2018 medzi obžalovaným a poškodeným, svedkyňou L. B. a poškodeným a medzi svedkyňou D. D. a poškodeným ohľadne skutkových okolností prejednávaneho prípadu, ako aj o listinné dôkazy, ktoré sú súčasťou vyšetrovacieho spisu, najmä o osvedčenie podpisu H. I. zo dňa 09.02.2017 z osvedčovacej knihy, zápisnicu o trestnom oznámení podaného dňa 17.08.2018 a zmluvu o pôžičke zo dňa 23.11.2016. Úvahy a závery súdu prvého stupňa sú tak podľa odvolacieho súdu založené na zásadách logického konania a uvažovania, sú vecne správne a odvolací súd sa s nimi plne stotožňuje.

Odvolací súd po preskúmaní veci pritom dospel k rovnakým skutkovým a právnym záverom ako súd prvého stupňa a osvojil si tiež dôvody a úvahy, ktorými súd prvého stupňa podrobne rozviedol a vysvetlil svoje zistenia a právne závery, preto odvolacie námietky prokurátora, ktoré vo svojej podstate sú len opakovaním argumentov a námietok prednesených už pred súdom prvého stupňa a s ktorými sa ten dostatočne a vecne správne vypořiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku, nepovažoval za dôvodné. Smerovali totiž vo svojej podstate len do hodnotenia vykonaného dokazovania, ktoré prokurátor navrhol vyhodnotiť inak, než ako to urobil súd prvého stupňa. V tomto smere treba uviesť, že každý orgán trestného konania hodnotí vykonané dôkazy podľa § 2 ods. 12 Tr. por. v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a podľa vlastného vnútorného presvedčenia. Odvolací súd nemôže preto vstupovať do tohto hodnotenia dôkazov a nariadiť súdu nižšieho stupňa k akým záverom má dospieť. Na základe týchto úvah možno potom vysloviť, že ak prvostupňový súd dospeje k určitému záveru a tento záver je výsledkom logického konania a uvažovania, nemožno mu potom vytknúť žiadne pochybenie. Tak je tomu aj v posudzovanej veci. Ako už bolo uvedené, súd prvého stupňa sa v napadnutom rozsudku starostlivo a dôsledne zaoberal všetkými vo veci vykonanými dôkazmi a tieto správne vyhodnotil podľa zásad uvedených v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por. Jeho rozhodnutie, podľa ktorého nebolo dokázané, že sa skutok stal tak ako je popisované v obžalobe je takto správne a v súlade so zákonom, lebo má oporu vo vykonanom dokazovaní.

Odvolací súd ohľadne skutkových zistení totožne so súdom prvého stupňa uvádza, že vykonané dôkazy nevytvárajú logickú, ničím nenarušenú a uzatvorenú sústavu vzájomne sa dopĺňajúcich a na seba naväzujúcich nepriamych dôkazov, ktoré celkom a spoľahlivo dokazujú, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, sa stal. V prejednávanej veci vznikli pochybnosti o priebehu skutkového deja, nakoľko existujú dve verzie priebehu spornej udalosti (spočívajúce v konaní obžalovaného), pričom ani o jednej z nich s prihliadnutím na zistený skutkový stav veci nemožno urobiť spoľahlivé skutkové závery o tom, že sa skutok stal a že ho mal spáchať práve obžalovaný.

Prvá verzia prezentovaná obžalobou je založená na tom, že obžalovaný svojim aktívnym konaním poškodeného hrozbou násilia neoprávnene nútil, aby mu priniesol podpísanú a overenú zmluvu o pôžičke zo dňa 23.11.2016, čo malo napĺňať skutkovú podstatu trestného činu - zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. Táto verzia mala byť preukázaná predovšetkým výpoveďou poškodeného a podporená výpoveďou svedkyne M. C. (N. J. O. P. C. J.) a D. I. (otcom poškodeného). Predmetná verzia

vychádzala teda najmä z argumentácie poškodeného a zo skutočnosti, že poškodený úradne overil zmluvu o pôžičke zo dňa 23.11.2016 na obecnom úrade v Liptovskom Ondreji dňa 09.02.2017 a tvrdenia otca poškodeného o psychickom stave poškodeného v rozhodnom čase. Tieto prezentované dôkazy mali byť podporené motívom obžalovaného, fiktivnosťou predmetnej zmluvy o pôžičke a listinnými dôkazmi ozrejmujúcimi účtovníctvo spoločnosti J&T original s.r.o. a pohyby na účte tejto spoločnosti.

Druhá verzia predpokladá, že obžalovaný ako veriteľ od poškodeného ako dlžníka žiadal prinesenie zmluvy o pôžičke za účelom uznania dlhu, avšak takúto žiadosť predniesol spôsobom, ktorý nemá trestnoprávnu relevanciu, teda konanie obžalovaného nenapĺňalo znaky zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. Táto verzia je prezentovaná najmä výpoveďou obžalovaného, podporená výpoveďou svedkyne L. B. (dcéry obžalovaného), ktorá uviedla, že k žiadnemu vydieraniu nedošlo a ktorá odovzdanie zmluvy o pôžičke videla z auta a výpoveďou svedkyne D. D. (družky obžalovaného), ktorá uviedla, že nie je pravda, že by mal obžalovaný poškodeného vydierať, pričom si to mal poškodený celé vymyslieť. Svedkyňa D. D. bola zároveň prítomná pri odovzdaní zmluvy o pôžičke, pričom uviedla, že nedošlo k žiadnym nezhodám medzi obžalovaným a poškodeným.

Podľa odvolacieho súdu pre trestnoprávny postih obžalovaného musí byť jednoznačne, bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že konal podľa uvedenej prvej verzie, čo sa však v prejednávanej veci nestalo. Prvá verzia je založená len na jednom priamom dôkaze, ktorým je výpoveď poškodeného H. I., pričom však obžalovaný poprel spáchanie skutku, ktorý mu bol obžalobou kladený za vinu. Vykonané dôkazy v rámci hlavného pojednávania na súde prvého stupňa preukázali, že prokurátor, ktorý je nositeľom dôkazného bremena, neunesol dôkazné bremeno a nepredložil žiadny dôkaz, vykonaním ktorého by bolo možné prijať jednoznačný záver o vine obžalovaného a to bez akýchkoľvek pochybností. V prejednávanej veci proti seba stojí tvrdenie obžalovaného proti tvrdeniu poškodeného. Tvrdenie poškodeného však nie je podporené žiadnym relevantným vecným dôkazom, pričom samotné tvrdenia poškodeného o skutkových okolnostiach prejednávanej veci sa zdajú byť vnútorné rozporuplné, neustále meniace sa, zjavne motivované snahou vyhnúť sa splneniu jeho uznaných záväzkov. Údajný rozhovor medzi poškodeným a obžalovaným, ktorého obsahom mala byť vyhrážka, že ho „rozjebe,“ keď okamžite neprinesie podpísanú zmluvu o pôžičke, nikto okrem poškodeného nepočul, pritom trestné oznámenie bolo zo strany poškodeného podané po viac ako jeden a pol roku od tohto údajného telefonátu. Už len časový odstup od podania trestného oznámenia vzbudzuje pochybnosti o tom, či poškodený vypovedal pravdivo a či nemal skrytý motív vypovedať tak, ako vypovedal. Zo strany prokurátora nebol predložený žiaden dôkaz, ktorý by údajnú vyhrážku preukazoval a preto sa pravdepodobnejšia zdá byť verzia prezentovaná obžalovaným.

Odvolací súd v tejto súvislosti dodáva, že v prípade existencie dvoch verzií priebehu skutkového deja, keď proti výpovedi obžalovaného stojí len osamotená výpoveď jediného svedka (poškodeného H. I.), pričom nie je možné jednoznačne určiť, ktorá z alternatív skutkového stavu zodpovedá skutočnosti, je potrebné pri zachovaní zásady „in dubio pro reo“ zvoliť alternatívu pre obžalovaného priaznivejšiu, pretože vina musí byť preukázaná vždy spôsobom nevzbudzujúcim žiadne pochybnosti.

Odvolací súd uvádza, že v prípade, ak má slúžiť výpoveď svedka ako jediný priamy dôkaz preukazujúci vinu obžalovaného, musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, logický, zrozumiteľný, vierohodný a nesmie byť inými dôkazmi spochybniteľný či dokonca vyvrátený. Pokiaľ ide o výpoveď poškodeného H. I., ktorá v tejto veci mala byť ako jediný dôkaz preukazujúci vinu obžalovaného, tak táto výpoveď podľa odvolacieho súdu nespĺňa uvedené atribúty. Poškodený nevypovedal konzistentne, hodnoverne a o zásadných skutočnostiach, ktoré charakterizujú stíhaný skutok (o výške poskytnutej pôžičky, resp. o uznanom dlhu, o údajnom napadnutí) hovoril vždy inak. Uvedené vyplýva najmä zo skutočností, že poškodený v danej veci podal trestné oznámenie, ktoré až 3 krát dopĺňal, pričom dňa 16.08.2018 do zápisnice o trestnom oznámení najskôr žiadne vyhrážky zo strany obžalovaného nespomenul, zároveň priznal, že si požičal 37.000,- €, ktoré si postupne vyberal z účtu spoločnosti J&T original s.r.o.. Ďalej dňa 17.08.2018 do zápisnice o trestnom oznámení síce hovoril o vyhrážke zo strany obžalovaného, avšak táto mala súvisieť so zmluvou o pôžičke na sumu 37.000,- €. Dňa 22.08.2018 do ďalšej zápisnice o trestnom oznámení uviedol, že z obžalovaného nemá strach, avšak ten si nemôže vymáhať peniaze, ktoré mu nedlží. Dňa 05.09.2018 až potom, čo mu vyšetrovateľ predložil zmluvu o pôžičke na sumu 42.000,- €, poškodený vysvetlil, že sa jedná o zmluvu, o ktorej rozprával (myslel si, že je na sumu 37.000,- € a nie na sumu 42.000,- €). Pri konfrontácii so svedkyňou L. B. dňa 06.11.2018 poškodený uviedol, že ho mal obžalovaný pri odovzdaní zmluvy udrieť otvorenou dlaňou do tváre a dva krát do

oblasti hrudníka, čo svedkyňa poprela, pričom celú situáciu videla z auta. Pri konfrontácii so svedkyňou D. D. dňa 06.11.2018 poškodený uviedol, že ho mal obžalovaný pri odovzdaní zmluvy udrieť otvorenou dlaňou do tváre a dva krát do oblasti trupu, pričom svedkyňa, ktorá bola na stretnutí prítomná uviedla, že počas odovzdávania zmluvy nedošlo k žiadnym nezhodám medzi obžalovaným a poškodeným.

Čo sa týka ostatných listinných dôkazov, ozrejmuje účtovníctvo spoločnosti J&T original s.r.o. a pohyby na účte tejto spoločnosti, tak odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že tieto dôkazy vzhľadom na ich povahu a obsah nie sú schopné vyvrátiť či spochybníť skutkové tvrdenia v obžalobe. Uvedené sa týka aj dôkazov, ktoré boli súčasťou podaného odvolania prokurátora a na ktoré tento v odvolaní poukazoval. Predmetné listinné dôkazy nie sú spôsobilé preukázať, či obžalovaný voči poškodenému vyslovil reálne vyhrážku smerujúcu k tomu, aby mal pod nátlakom podpísať zmluvu o pôžičke a odovzdať ju obžalovanému. Navyše, čo sa týka poskytnutia pôžičky, poškodený ani nenamieta, že reálne k poskytnutiu pôžičky došlo.

Po vykonaní všetkých do úvahy prichádzajúcich možných dôkazov a na základe výsledkov vykonaného dokazovania nemožno spoľahlivo (teda bez rozumných a dôvodných pochybností) uzavrieť, že skutok, tak ako je uvedený v obžalobe, sa stal. Existencia rozporov medzi jednotlivými dôkazmi či skupinami dôkazov nie je neobvyklá, pokiaľ však nie je možné jednoznačne určiť, ktorá z variant skutkového stavu odpovedá skutočnosti, je potrebné pri zachovaní zásady „in dubio pro reo“ zvoliť variantu pre obžalovaného najpriaznivejšiu. Ak teda sú odôvodnené pochybnosti o tom, že obžalovaný žiadal od poškodeného H. I. pod hrozbou násillia, aby priniesol podpísanú a osvedčenú zmluvu o pôžičke, súd prvého stupňa správne s prihliadnutím na platné zásady trestného konania podľa Tr. por., (predovšetkým na uvedenú zásadu), obžalovaného podľa § 285 písm. a) Tr. por. spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa skutok stal.

Odvolací súd napokon len dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku, alebo argument uvedený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o ňom a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v druhostupňovom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštancnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. S právnymi námietkami prokurátora sa súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí riadne a náležitým spôsobom vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na súde vyššieho stupňa.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd nepovažoval odvolacie námietky prokurátora za dôvodné a preto jeho odvolanie podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (3:0).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.